

Vzdelávacie aktivity verejnej knižnice v kontexte celoživotného vzdelávania - áno či nie?

Mgr. Helena Mlejová, Mestská knižnica v Bratislave
INFOS 2017, 25. - 28. 4. 2017, Stará Lesná

Vzdelávanie

- ▶ Teoretické východiská
- ▶ Praktické príklady
- ▶ Koncepčné riešenie

Verejné knižnice a vzdelávanie

- ▶ Zmena poslania
- ▶ Knižnice sú otvorený priestor
- ▶ Slúžia svojej komunite
- ▶ Vzdelávanie - na základe dopytu zo strany používateľov

Manifest IFLA/UNESCO o verejných knižniciach - vzdelávanie

- ▶ "vytváranie podmienok pre rozvíjanie informačných a počítačových zručností"
- ▶ "podporovanie a účasť na aktivitách a programoch rozvoja gramotnosti pre všetky vekové skupiny a iniciovanie takýchto aktivít v prípade potreby,,
- ▶ Definovanie - zručnosti a rozvoj gramotnosti - nie je nikde priamo pojem „vzdelávanie“

MŠ SR a celoživotné vzdelávanie

- ▶ MŠ SR koordinuje politiky EÚ pre oblasti vzdelávania a odbornú prípravu
  - ▶ Dohliada na plnenie cieľov v týchto oblastiach
- ▶ Stratégia celoživotného vzdelávania 2011 (aktualizovaná)
  - ▶ Podpora vytvárania podmienok pre fungujúci systém celoživotného vzdelávania pre všetkých
  - ▶ Snaha o súlad zručností zamestnancov a dopytu trhu práce
  - ▶ Vzdelávacie programy s Akreditáciou MŠ SR
- ▶ Viaceré návrhy / uznesenia - bez neskorších zmien a výsledkov

Európska únia a politika vzdelávania

Zdroj: http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework_sk

Európska únia a politika vzdelávania

- ▶ Krajiny EÚ sú zodpovedné za svoje systémy vzdelávania a odbornej prípravy.
- ▶ Politika EÚ
  - ▶ Podpora vzdelávania vnútri krajiny
  - ▶ Pomoc pri riešení spoločných výziev
    - ▶ Starnutie spoločnosti
    - ▶ Podpora zručností zamestnancov na trhu práce
    - ▶ Technologický vývoj

Európska únia a politika vzdelávania

- ▶ **Strategický rámec pre vzdelávanie a odbornú prípravu 2020**
  - ▶ Spolupráca v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy
  - ▶ Fórum na výmenu osvedčených postupov, vzájomné vzdelávanie...
  - ▶ Aktuálny stav riešenia - rôzne iniciatívy - výsledok je často otáznny

EBLIDA 2016 - prieskum o neformálnych vzdelávacích aktivitách

- ▶ Zber dát: máj/jún 2016
- ▶ Zapojené verejné knižnice európskych krajín
- ▶ Prieskum bol súčasťou projektu Library Advocacy 4 EU
- ▶ Motív: podklad na obhajovanie úlohy verejných knižníc v neformálnom vzdelávaní a prínosu knižníc do Stratégie vzdelávania a odbornej prípravy 2020
- ▶ Cieľ prieskumu: identifikovať neformálne / informačné vzdelávanie vo verejných knižniciach európskych krajín

EBLIDA 2016 - zaujímavosti z výsledkov

- ▶ 82% knižníc poskytuje možnosti neformálneho vzdelávania, 18 % nie
- ▶ Cieľové skupiny: 66% študenti, 50% nezamestnaní, 44% dospelá populácia
- ▶ Hlavní partneri: 59% školy, 36% dobrovoľníci, 34% škôlky
- ▶ Certifikát od knižnice: 69% nie, 31% áno
- ▶ 13% knižníc má špeciálne vyškolených zamestnancov, 87% nie

Zdroj: <http://www.eblida.org/activities/kic/results-of-the-survey-on-non-formal-and-informal-learning-activities-in-public-libraries.html>

Slovensko: knižnice a zručnosti

- ▶ 12% dospelých s nízkou gramotnosťou
- ▶ 14% s nízkou matematickou gramotnosťou
- ▶ 3% sa zúčastňujú na celoživotnom vzdelávaní
- ▶ 40,5% zamestnávateľov má problém nájsť zamestnancov s potrebnými schopnosťami
- ▶ Slovensko je na 21. mieste indexe DESI

LIBRARIES AND SKILLS

 in Slovakia

Population:
5.4 million

One library
per **2.818** inhabitants

Libraries in Slovakia

490.000 adults are registered users in Slovakian public libraries.

There are **1916** public libraries in Slovakia

There are **17.5 million** book loans in Slovakian libraries each year.

Skills in Slovakia

Slovakia ranks **21** on the EU's Digital Economy & Society Index (DESI)

3%

of Slovakian adults participate in life-long learning activities

40.5%

of Slovakian employers encounter difficulties in finding employees with the rights skills

% adults with low literacy skills

20%

12%

% adults with low numeracy skills

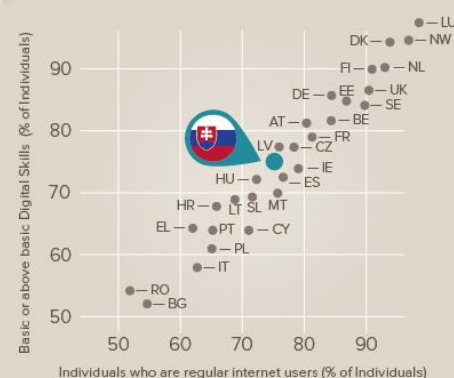
24%

14%

How good are the Slovaks online?

Did You Know?

Millions of people access the Internet for the first time in a public library.

Zdroj: <http://publiclibraries2020.eu/content/country-factsheets>

Prax knižníc

- ▶ Posun od informačného vzdelávania k praktickému vzdelávaniu
- ▶ Ponuka vzdelávacích aktivít (pre školy)
- ▶ Vypĺňanie priestoru na „trhu vzdelávania“

Vzdelávanie - práca s informáciami

- ▶ Počítačová škola pre seniorov
- ▶ Konzultácie - pre seniorov
- ▶ Informačné exkurzie & práca s online katalógom

- ▶ Knižný kvíz
- ▶ Tvorivá literárna dielňa

Neformálne vzdelávanie

- ▶ Počítačová bezpečnosť
- ▶ Diskusie o zdraví
- ▶ Prednášky o dejinách
- ▶ Náučné prednášky pre deti
- ▶ Exkurzie do sveta nevidiacich
- ▶ Workshopy o prírode

Celoživotné vzdelávanie vo verejných knižniciach

- ▶ Máme na to podmienky?
  - ▶ Priestorové
  - ▶ Materiálne
  - ▶ Technologické
  - ▶ Financovanie
  - ▶ Kvalifikovaní zamestnanci
  - ▶ Motivácia zamestnancov
  - ▶ Spolupráca s ďalšími subjektmi je mimoriadne dôležitá

Kontakt:

Mgr. Helena Mlejová

Mestská knižnica v Bratislave

helena.mlejova@mestskakniznica.sk

<http://www.mestskakniznica.sk>

FB [@mestskakniznica](#)